

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 7. juni 2022
Kontor: Straffuldbyrdselskonto-
ret
Sagsbeh: Mikkel Hartz Reenberg
Sagsnr.: 2022-0030-7584
Dok.: 2437154

Besvarelse af spørgsmål nr. 902 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 902 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 10. maj 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Mattias Tesfaye

/

Patrick Kofod Holm Schack

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 902 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren i forlængelse af REU alm. del - svar på spm. 736 redegøre for, om regeringen vil sikre, at utilrådelighedsvurderingen af livstidsdømte, der er ifaldet livstidsstraf efter straffelovens §§ 81 a-c, altid skal omfatte en udførlig besvarelse fra Kriminalforsorgen, politidirektøren, Rigspolitiet og eventuelt PET, af spørgsmålet om den livstidsdømte stadig har tilknytning til en gruppe af personer, der tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet? Vil ministeren desuden redegøre for, om prøvetiden for prøveløsladte livstidsdømte kan forlænges, så de ikke - som det tidligere er set i Bandidos - kan vende tilbage til bandemiljøet 5 år efter prøveløsladelsen?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”1. Det er ved besvarelsen lagt til grund, at spørgsmålet bl.a. vedrører reglerne om høring af politiet i relation til prøveløsladelse af livstidsdømte, der er dømt efter straffelovens §§ 81 a-c. Som det fremgår af besvarelsen af 26. april 2022 på spørgsmål nr. 736 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg har Direktoratet for Kriminalforsorgen i perioden fra den 15. juni 2021 til den 5. april 2022 ikke afgjort nogen sager vedrørende prøveløsladelse af en livstidsdømt, der er dømt efter straffelovens § 81 a. Dette gør sig fortsat gældende den 16. maj 2022. Derudover kan det oplyses, at direktoratet ikke har afgjort nogen sager vedrørende prøveløsladelse af en livstidsdømt, der er dømt efter straffelovens §§ 81 b-c. Der foreligger således ikke praksis på området vedrørende prøveløsladelse af livstidsdømte, der er dømt efter straffelovens §§ 81 a-c.

Som det ligeledes fremgår af den nævnte besvarelse, forudsætter prøveløsladelse af en livstidsdømt, at den dømtes forhold ikke gør løsladelse utilrådelig. Til brug for utilrådelighedsvurderingen indhentes bl.a. en udtalelse fra anklagemyndigheden. Inden der træffes afgørelse om løsladelse på prøve, indhentes der derudover en udtalelse fra den politidirektør, der har behandlet straffesagen om, hvorvidt den dømte har tilknytning til en gruppe af personer, der tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet. Udtalelsen indhentes i de tilfælde, hvor politidirektøren i forbindelse med underretningen af kriminalforsorgen om, at den dømte skal udstå fængselsstraf m.v., har oplyst, at den pågældende har tilknytning til en rocker- eller bande-gruppering mv. Det samme gør sig gældende, hvis det på anden vis

er oplyst, at den pågældende har en sådan tilknytning. Disse regler om høring af politiet følger af løsladelsesbekendtgørelsens § 8.

Det følger endvidere af straffelovens § 41, stk. 4, 1. pkt., at løsladelse på prøve af en person, som er dømt efter straffelovens § 81 a, og som ikke er udvist ved dom, forudsætter, at den pågældende har deltaget i et program fastsat af kriminalforsorgen med henblik på at forebygge ny ligartet kriminalitet.

Det følger desuden af straffelovens § 41, stk. 7, 1. pkt., at der ved tilladelse til prøveløsladelse i disse sager fastsættes vilkår om, at den dømte skal deltage i et program fastsat af kriminalforsorgen med henblik på at forebygge ny ligartet kriminalitet.

For en nærmere gennemgang af indholdet i utilrådelighedsvurderingen henvises til den nævnte besvarelse.

Direktoratet finder under henvisning til ovenstående, at de gældende regler om høring af politiet i forbindelse med prøveløsladelse af livstidsdømte, der er dømt efter straffelovens § 81 a-c, er udformet på hensigtsmæssig vis. Det bemærkes i den forbindelse, at der endnu ikke er nogen praksis på området, som vedrører prøveløsladelse af en livstidsdømt, der er dømt efter straffelovens §§ 81 a-c.

2. Efter straffelovens § 41, stk. 5, betinges prøveløsladelse af, at den livstidsdømte ikke i prøvetiden begår strafbart forhold, og at den pågældende overholder de vilkår, som måtte blive fastsat. Prøvetiden kan ikke overstige 5 år, og straffelovens § 57 om fastsættelse af særvilkår finder tilsvarende anvendelse ved prøveløsladelse af livstidsdømte. Som eksempler på særvilkår kan nævnes, at den livstidsdømte skal undergive sig behandling mod misbrug af alkohol og/eller euforiserende stoffer, eller at den pågældende skal overholde tilsynsmyndighedens bestemmelser om arbejde og/eller uddannelse.

Efter straffelovens § 41, stk. 6, skal der for livstidsdømte, som ikke er udvist ved dom, og som af politiet skønnes at have tilknytning til en gruppe af personer, hvor de pågældende personer tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet, hvis ikke særlige omstændigheder taler herimod, fastsættes vilkår om, at den pågældende i prøvetiden for en prøveløsladelse ikke opholder sig sammen med eller på anden måde har kontakt med andre med tilknytning til den pågældende gruppe. Dette gælder dog ikke, hvis der er tale om nærtstående, eller der er tale om ophold eller kontakt som led i varetagelsen af et anerkendelsesværdigt formål.

Ved prøveløsladelse af livstidsdømte skal prøvetiden fastsættes bl.a. under hensyn til, at der er tale om prøveløsladelse fra en tidsbestemt fængselsstraf. I relation til livstidsdømte, er der ingen regel om, at prøvetiden i almindelighed ikke kan overstige 3 år, således som det gælder for indsatte, der udstår tidsbestemt straf, jf. straffelovens § 39, stk. 1. I mange tilfælde vil der skulle fastsættes en prøvetid på 5 år, men en konkret vurdering kan føre til fastsættelse af en kortere prøvetid. Ved prøveløsladelse af livstidsdømte vil udgangspunktet være, at tilsynsperioden fastsættes til 3-5 år.”

Hvad angår den konkrete sag om prøveløsladelse af et medlem af Bandidos MC, som der henvises til i spørgsmålet, burde kriminalforsorgen i den sag have fulgt bedre op på en oplysning, der havde relevans for den pågældendes prøveløsladelsesforløb. Kriminalforsorgen har – som det ligeledes er nævnt i besvarelsen af 26. april 2022 på spørgsmål nr. 736 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg – i efteråret 2021 igangsat en ny procedure for indhentelse af oplysninger, som skal sikre en bedre kontrol med de prøveløsladte rocker- og bandemedlemmer. Den konkrete sag drejede sig om tilsyn med den pågældende indsatte i prøvetiden, det vil sige inden for 5 år fra prøveløsladelsen, hvor kriminalforsorgen har beføjelser over for den indsatte.

Da der, som det fremgår af Direktoratet for Kriminalforsorgens udtalelse, endnu ikke har været nogen sager om prøveløsladelse af en livstidsdømt, der er dømt efter straffelovens §§ 81 a-c, er det min opfattelse, at det er for hypotetisk at svare på, om reglerne bør ændres.

Mere generelt er det min holdning, at der med de gældende regler om prøveløsladelse, er fundet en rimelig balance mellem på den ene side hensynet til retsfølelsen og på den anden side de indsattes mulighed for senere at blive lukket ud i samfundet igen.